

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava.

Částka 63.

Vydána dne 14. června 1940.

Cena: K 1'60.

Obsah: (186.—193.) 186. Nařízení, jímž se doplňuje a mění zákon ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb., o organizaci statistické služby. — **187.** Nařízení o bilančních úlevách pro ústavy a podniky povinné veřejně účtovat. — **188.** Nařízení o pojmenování české university v Praze. — **189.** Nařízení, kterým se mění a doplňují některá ustanovení vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového. — **190.** Vyhláška o úplném znění vládního nařízení o zřízení nejvyššího úřadu cenového. — **191.** Nařízení o vázání cen. — **192.** Vyhláška, kterou se uveřejňuje opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze o převodu platů mezi Protektorátem Čechy a Morava a Generální gubernií pro obsazená polská území. — **193.** Vyhláška o zákazu výroby kávových náhražek s cukrem, kávovinových směsí s cukrem, čajových směsí s cukrem a zpracování kávových náhražek a čaje na výtazky.

186.

Vládní nařízení

ze dne 28. března 1940,

jímž se doplňuje a mění zákon ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb., o organizaci statistické služby.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

Čl. I.

§ 1.

Má-li kdo konati statistické šetření na základě zvláštních právních předpisů, které jej k tomu opravňují, dá to písemně na vědomí Ústřednímu statistickému úřadu.

§ 2.

(1) Kdo zamýšlí konati jiné, v § 1 neuvedené statistické šetření, oznámí to, pokud nejsou v dalším stanoveny výjimky, Ústřednímu statistickému úřadu na tiskopisu, jež vydá tento úřad. V tomto oznámení sluší zejména uvést důvody šetření, způsob jeho provedení a zpracování, příslušné vzory dotazníků, návodů a jiných pomůcek, jakož i způsob případného uveřejnění výsledků šetření.

(2) Dokud nebylo schváleno statistické šetření, které podléhá podle předcházejícího od-

stavce oznamovací povinnosti, nesmí s tímto šetřením býti započato.

§ 3.

(1) Schválení statistického šetření může býti vázáno na výhrady, pokud jde o rozhodnou dobu, věcný obsah, druh i způsob šetření, jakož i co do zpracování výsledků a jejich uveřejnění.

(2) Schválení může býti uděleno i všeobecně pro určité druhy statistických šetření.

§ 4.

O oznámení podle § 2 rozhodne Ústřední statistický úřad. Odepříti schválení nebo vázati je na výhrady, s nimiž oznamovatel neprojeví souhlas, může Ústřední statistický úřad toliko v dohodě s věcně příslušným ústředním úřadem. Nedojde-li k dohodě nejdéle do jednoho měsíce od podání oznámení, rozhodne předseda vlády, který si může k tomu vyžádati vyjádření Statistické rady. Schválení předsedy vlády se pokládá za dané, nedojde-li oznamovateli rozhodnutí do dvou měsíců od podání oznámení.

§ 5.

Na dotaznicích a tiskopisech, jichž se používá při statistických šetřeních, schválených ve smyslu tohoto nařízení, musí býti toto schválení vyznačeno viditelně a výrazně.

§ 6.

(1) Oznamovací povinnosti podle § 2 nepodléhají:

a) statistická šetření z oboru přírodních věd;

b) šetření místně i věcně tak úzce vymezená, že nemají obecného významu, leč by šlo o dílčí šetření v rámci širší akce;

c) statistická šetření, jež si v rámci svého závodu nebo u svých dílčích závodů provádí hospodářský podnik nebo koncernové podniky, i když jde o několik právně samostatných celků;

d) šetření, která provádějí spolky, svazy nebo jiná sdružení a jejich odbočky o stavu nebo o příspěvcích svého členstva. Jiná jejich šetření podléhají oznamovací povinnosti, zvláště mají-li se vztahovati na poměry, jež se týkají výroby, obratu, zaměstnanosti, důchodu a obchodních spojení členů;

e) šetření, jež koná finanční správa a Nejvyšší účetní kontrolní úřad, pokud údaje spadají do jejich věcné příslušnosti; rovněž veškerá šetření veřejných úřadů, jež podnikají u úřadů, služeben nebo zaměstnanců, spadajících do oboru jejich působnosti;

f) statistická šetření prováděná nositeli sociálního pojištění v oblasti a pro účely jejich pojištění.

(2) V pochybnostech, zda některé šetření nepodléhá podle odstavce 1 oznamovací povinnosti, rozhoduje Ústřední statistický úřad.

§ 7.

Statistická šetření, na něž se vztahuje ustanovení § 2 a která se již provádějí v den počátku účinnosti tohoto nařízení, musí být oznámena Ústřednímu statistickému úřadu do 14 dnů po tomto dnu. Až do rozhodnutí o tomto oznámení podle § 4 lze v šetření pokračovati.

§ 8.

Kdo koná proti ustanovením tohoto článku statistická šetření, bude potrestán okresním úřadem, nejde-li o čin trestný soudně, pokutou do 10.000 K nebo vězením do jednoho měsíce, nebo oběma těmito tresty. Byla-li uložena pokuta, budiž pro případ její nedobytnosti uložen zároveň náhradní trest vězení podle míry zavinění do jednoho měsíce. Trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedo-

bytou pokutu nesmí přesahovati dobu jednoho měsíce.

§ 9.

Toto nařízení se netýká šetření zamýšlených vlastními říšskými úřady, služebnami a korporacemi veřejného práva.

Čl. II.

§ 7, odst. 2 zák. č. 49/1919 Sb. se mění a zní:

„(2) Neuveřejněné zprávy a údaje jednotlivých stran, získané pro účely statistické, nesmí Ústřední statistický úřad nikomu nepovolnému oznamovati ani přenechávati k nahlednutí, zvláště ne úřadům berním. Takovýchto zpráv a údajů získaných Ústředním statistickým úřadem nesmí být použito při ukládání daní nebo jiných veřejných břemen. Rovněž jich nikdo nesmí použiti způsobem, který by se dotýkal životního postavení nebo soutěživosti strany, ani nesmí umožniti jinému takovému jejich použití.“

Čl. III.

Toto nařízení provede předseda vlády.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Kratochvíl v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Bubna v. r.

Dr. Klumpar v. r.

187.

Vládní nařízení

ze dne 11. dubna 1940

o bilančních úlevách pro ústavy a podniky
povinné veřejně účtovat.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

§ 1.

(1) Ústavy a podniky, které podle obecných právních předpisů nebo podle stanov jsou po-

vinny veřejně účtovat, mohou v ročních účetních uzávěrkách oceniti cenné papíry pevně zúročitelné (ukládací papíry) hodnotou nabývací, jestliže však takové cenné papíry byly již v poslední roční účetní uzávěrce obsaženy a v ní oceněny níže, než jest nabývací hodnota, nejvýše touto nižší cenou.

(2) U slosovaných nebo jinak umořených cenných papírů, jejichž proplacení jest odloženo podle vládních nařízení ze dne 29. listopadu 1938, č. 306 Sb., o přechodném odkladu umořovací služby státního dluhu, nebo podle vládního nařízení ze dne 29. listopadu 1938, č. 307 Sb., kterým se přechodně odkládá úrokování a úmor některých nestátních pevně zúročitelných cenných papírů, po případě podle vyhlášky ministra financí, vydané na základě § 1, odst. 2 posléze uvedeného vládního nařízení, mohou býti pojaty vedle umořovací (slosovací) částky do roční účetní uzávěrky též úroky, které na tyto cenné papíry vzhledem k uvedenému odkladu podle příslušných ustanovení těchto nařízení nebo takové vyhlášky ještě připadají. Kupony cenných papírů, u nichž výplata kuponů jest podle těchto nařízení nebo podle takové vyhlášky odložena, lze oceniti bez zřetele na tento odklad.

(3) Ustanovení § 11, odst. 6 zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 77 Sb., o povinnosti ústavů, podniků, fondů a některých sociálních zařízení ukládati část prostředků ve státních půjčkách, jakož i jiná zvláštní ustanovení, podle nichž jest přípustno oceňovati ukládací papíry hodnotou jmenovitou, zůstávají nedotčena.

§ 2.

Akcie, nabyté po dni, k němuž byla sestavena poslední roční účetní uzávěrka, mohou býti oceněny nabývací hodnotou a akcie, nabyté dříve, stejnou částkou jako v poslední roční účetní uzávěrce.

§ 3.

(1) Ústavy a podniky, které při sestavení roční účetní uzávěrky použijí ustanovení § 1, odst. 1 nebo § 2, nesmějí k výplatě dividend, tantiem ani jiných podílů na zisku použiti oné části zisku, jež snad vznikla tím, že cenné papíry byly oceněny vyšší částkou, než činila jejich kursovní hodnota ke dni této roční účetní uzávěrky.

(2) Ustanovením odstavce 1 nemění se ustanovení čl. XXXVII bankovního zákona ze dne 21. dubna 1932, č. 54 Sb., ani jiné zvláštní předpisy, jimiž jsou stanovena přísnější omezení výplat podílů na zisku.

§ 4.

Ustanovení tohoto nařízení neplatí pro veřejnoprávní sociálně pojišťovací ústavy, ani pro jiné nositele sociálního pojištění vůbec (náhradní ústavy, příplatkové ústavy, fondy, zařízení a pod.).

§ 5.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Kratochvíl v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Bubna v. r.

Dr. Klumpar v. r.

188.

Vládní nařízení ze dne 8. května 1940 o pojmenování české university v Praze.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

§ 1.

Česká universita v Praze s dosavadním označením „Universita Karlova“ nazývá se „Česká universita Karlova“.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr školství a národní osvěty.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Kratochvíl v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Bubna v. r.

Dr. Klumpar v. r.

189.**Vládní nařízení****ze dne 8. května 1940,****kterým se mění a doplňují některá ustanovení vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového.**

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

čl. I.

Vládní nařízení č. 121/1939 Sb. se mění a doplňuje takto:

1. § 1, odst. 1, věta 2 zní:

„Z působnosti tohoto úřadu jsou vyloučeny věci týkající se mezd, platů a cených papírů; věci týkající se úroků jsou upraveny zvláště.“

2. § 1, odst. 2 zní:

„(2) Nejvyšší úřad cenový jest bezprostředně podřízen předsedovi vlády a v jeho čele je předseda, kterého jmenuje a zprošťuje funkce na návrh předsedy vlády státní prezident. Předseda tohoto úřadu účastní se s hlasem poradním schůzí vlády, pokud jednají o předmětech, které spadají do oboru působnosti nejvyššího úřadu cenového.“

3. § 2, odst. 1 zní:

„(1) Nejvyšší úřad cenový může k zajištění národohospodářsky oprávněných cen a úplat činit všechna potřebná opatření, zejména může stanovit nejnižší nebo nejvyšší, směrné nebo pevné ceny zboží a úkonů všeho druhu a výši veškerých úplat, jakož i vydávat směrnice pro vedení obchodních a hospodářských knih a podobných záznamů u podniků, které vyrábějí nebo dávají do oběhu zboží nebo poskytují úkony, a v dohodě s ústředními úřady, příslušnými pro zadávky, zásady pro tvoření cen při veřejných dodávkách a pracích. Vydávati všeobecná nařízení ve věcech cenových přísluší předsedovi vlády, který může tuto svoji působnost přenést na předsedu nejvyššího úřadu cenového.“

4. Dosavadní znění § 4 bude prvním odstavcem tohoto paragrafu; připojuje se odstavec 2 tohoto znění:

„(2) Nejvyšší úřad cenový může zmocnit organizace řízeného hospodářství, aby s jeho

souhlasem vydávaly některá ustanovení o cenách.“

5. § 5, odst. 1 zní:

„(1) Pokud působnost uvedená v § 1 byla podle § 4 přenesena na zemské a okresní úřady (jejich expositury), vykonávají ony a na jejich vyzvání i obce tuto působnost podle nařízení a předpisů vydaných nejvyšším úřadem cenovým.“

6. Nadpis § 6 „Vyznačování cen.“ se vypouští.

7. § 6, odst. 2 zní:

„(2) Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění okresní úřad může také u jiného druhu zboží naříditi, aby ceny byly zřejmě vyznačeny na zboží samém nebo jiným vhodným způsobem. Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění okresní úřad může uložit obcím, aby umístily na tržištích v době konání trhů tabule s ceníky, obsahujícími úředně stanovené nejvyšší ceny nejdůležitějšího na trhu nabízeného zboží.“

8. Začátek § 6, odst. 4 zní:

„(4) Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění . . .“

9. § 6 doplňuje se novým odstavcem 6 tohoto znění:

„(6) Prodavač je povinen, žádá-li o to kupec, vydati mu potvrzení (lístek o prodeji), na němž jsou vyznačeny druh a množství prodávaného zboží a jeho cena. Projeví-li se potřeba, může nejvyšší úřad cenový stanovit i všeobecnou povinnost k vydávání dokladů o prodeji.“

10. Nadpisy části třetí a § 7 zní:

„Ustanovení o orgánech dozorcí služby cenové.

Všeobecná úprava organizace dozorcí služby cenové a služebního poměru orgánů této služby.“

11. § 7 zní:

„Nejvyšší úřad cenový upravuje v dohodě s ministerstvem vnitra vnitřními předpisy, podrobnější organizaci a výkon služby úřadů a orgánů činných v dozorcí službě cenové, stanoví zásady pro jejich působnost, nařídí, jak tyto orgány mají být vyškoleny, vycvičeny

a případně vyzbrojeny a opatřeny jinými pomůckami pro výkon služby, a vydá v dohodě s ministerstvem vnitra zvláštní služební řád, jímž budou zejména též stanoveny všeobecné i zvláštní služební povinnosti a služební práva jmenovaných orgánů a určen způsob, jakým se stíhá porušení jejich služebních a stavovských povinností. Až do vydání služebního řádu platí o stíhání porušení služebních a stavovských povinností dosavadní předpisy, platné pro tu kategorii zaměstnanců, ke které zaměstnanec, o nějž jde, přísluší.“

12. V nadpise a textu § 8 se slova „hospodářské kontrolní služby“ nahrazují slovy „dozorčí služby cenové“.

13. § 9, odst. 1 zní:

„(1) Pro správní přestupek bude — bez újmy soudního stíhání — potrestán, kdo poruší některé z ustanovení tohoto nařízení nebo nařízení podle něho vydaných nebo nevyhoví předpisu, příkazu nebo zákazu vydanému podle tohoto nařízení nebo podle nařízení na jeho podkladě vydaných, anebo kdo se pouští do pletich, jež jsou způsobitelné zvýšením ceny nebo udržetí ceny národohospodářsky neoprávněné.“

14. § 9, odst. 2, č. 3 zní:

„3. kdo při nákupu zboží přeplácí cenu prodáváčem požadovanou;“.

15. § 11, odst. 1 zní:

„(1) Přestupky uvedené v tomto nařízení trestají okresní úřady, po případě podle ustanovení § 12, odst. 3 zemské úřady nebo nejvyšší úřad cenový pokutami do 3.000.000 K nebo vězením do jednoho roku; byl-li přestupek spáchán při provozování živnosti, může být vyslovena také ztráta živnostenského oprávnění, a to buď dočasně nebo na trvalo. Pro případ nedobytnosti pokuty buď uložen náhradní trest vězení do jednoho roku. Tyto tresty mohou být uloženy též současně, v tom případě nesmí však trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nadobytnou pokutu činit více než jeden rok. Věci, jimiž byl trestný čin spáchán, které jím byly získány, nebo které jsou ke spáchání trestného činu zřejmě určeny, jakož i neoprávněně získaný výtěžek lze prohlásiti za propadlé ve prospěch státu, a to i když pachatel nemůže být stíhán nebo odsouzen. Uvedené tresty mohou být uloženy — s výjimkou trestů na svobodě — také právními osobám nebo jiným sdružením

osob, pokud orgán právní osoby (sdružení osob) se dopustil přestupku v rámci své působnosti.“

16. § 12, odst. 2 zní:

„(2) Při vydání trestního nálezu může úřad zároveň vysloviti, že případné odvolání nemá odkladného účinku; proti takovému výroku není přípustno odvolání.“

17. Za § 12 vkládá se nový § 12a) s tímto nadpisem a zněním:

„§ 12a.

Blokové řízení trestní.

Nejvyšší úřad cenový jest oprávněn uložit politickým úřadům, aby v mezích své trestní pravomoci ve věcech cenových zmocnily orgány veřejné moci k ukládání peněžitých pokut na místě podle ustanovení § 19 vládního nařízení ze dne 6. března 1936, č. 51 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy; nejvyšší výměra peněžitě pokuty, která smí tímto způsobem být uložena, činí 500 K. Nejvyšší úřad cenový může v dohodě s ministerstvem vnitra vydávati směrnice pro toto řízení, zejména pokud jde o okruh osob, které mají být zmocněny, o jejich postupu a o trestní sazby.“

18. § 13, odst. 1 a 2 znějí:

„(1) Výrok, jímž byl uložen trest na svobodě nebo pokuta přesahující částku 10.000 K, nebo jímž byla vyslovena ztráta živnostenského oprávnění, se uveřejní na útraty odsouzeného jedenkrát podle okolností v jednom nebo i v několika dnech nebo odborných listech, určených v trestním nálezu. Vedle uveřejnění v časopisech nebo místo něho lze v nálezu vysloviti, že se odsuzující výrok veřejně vyhlásí jiným způsobem nebo veřejně vyvěsí nebo jinak vyhlásí na útraty odsouzeného v obci, kde vinník bydlí, a v obci, kde se trestného činu dopustil.

(2) Při uložení mírnějšího trestu může být stejným způsobem (odstavec 1) vysloveno, že se odsuzující výrok uveřejní na útraty odsouzeného jedenkrát v denním nebo odborném listě.“

19. § 17, věty 2 a 3 znějí:

„U nejvyššího úřadu cenového a u zemských úřadů mohou být zřízeny poradní sbory pro otázky cenové. Působnost, organizaci a

způsob jednání těchto sborů stanoví předseda vlády, který může tuto svoji působnost přenést na předsedu nejvyššího úřadu cenového.“

20. Nadpis § 18 zní:

„Součinnost soudů, úřadů, obcí a jiných orgánů veřejné správy, jakož i organizací řízeného hospodářství.“

21. § 18 zní:

„Soudy, úřady, obce a jiné orgány veřejné správy, zejména též zájmové samosprávy, a organizace řízeného hospodářství jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení.“

22. Za § 18 vkládá se nový §18a) s tímto nadpisem a tohoto znění:

„§ 18a.

Závaznost opatření pro správní úřady, orgány a soudy.

Všeobecné předpisy, jakož i příkazy a zákazy vydané podle tohoto nařízení jsou pro všechny správní úřady, orgány a soudy závazné.“

23. Nadpis a text § 19 zní:

„§ 19.

Vyloučení věcí cenových (včetně věcí trestních) z příslušnosti nejvyššího správního soudu.

Stížnosti proti rozhodnutím, opatřením a nálezům nejvyššího úřadu cenového a politických úřadů v rámci kompetence jim podle tohoto nařízení nebo podle předpisů, příkazů nebo zakazů podle něho vydaných příslušející nebo na ně přenesené vylučují se z příslušnosti nejvyššího správního soudu s účinností od 1. ledna 1940 na dobu mimořádných poměrů způsobených válkou; konec tohoto období stanoví předseda vlády.“

24. § 21, věta 1 zní:

„Nařízení předsedy vlády a předsedy nejvyššího úřadu cenového (§ 2, odst. 1) se vyhlášují ve Sbírce zákonů a nařízení, vyhlášky nejvyššího úřadu cenového v Úředním listě Protektorátu Čechy a Morava.“

25. V úvodu prvního odstavce § 23 se slovo „útvary“ nahrazuje slovem „organizací“.

Odstavec 3 tohoto paragrafu zní:

„(3) Případné spory mezi zástupcem nejvyššího úřadu cenového a zástupcem jiného ústředního úřadu při výkonu dozoru podle odstavce 1 rozhodne předseda vlády po slyšení přednostů obou ústředních úřadů.“

26. § 24, odst. 3 zní:

„(3) Ustanovení dosud platných zákonů a nařízení o cenách zboží a úkonů a o úplatách (§ 1, odst. 1) zůstávají dále v platnosti, pokud předseda vlády nebo předseda nejvyššího úřadu cenového neučiní jinou úpravu podle § 2, odst. 1.“

Čl. II.

Předseda vlády se zmocňuje, aby vyhlásil ve Sbírce zákonů a nařízení znění vládního nařízení č. 121/1939 Sb., jak vyplývá ze změn a doplňků tímto nařízením provedených.

Čl. III.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je předseda vlády v dohodě se zúčastněnými ministry a předseda nejvyššího úřadu cenového.

Dr. Hácha v. r.

Ing. Eliáš v. r.

Ježek v. r.

Dr. Kratochvíl v. r.

Dr. Kalfus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Dr. Kapras v. r.

Čipera v. r.

Dr. Krejčí v. r.

Bubna v. r.

Dr. Klumpar v. r.

190.

Vyhláška předsedy vlády
ze dne 8. června 1940

o úplném znění vládního nařízení o zřízení
nejvyššího úřadu cenového.

Podle čl. II vládního nařízení ze dne 8. května 1940, č. 189 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového, vyhlášují upravené úplné znění vládního nařízení o zřízení nejvyššího úřadu cenového.

Ing. Eliáš v. r.

Příloha vyhlášky č. 190/1940 Sb.

Vládní nařízení

ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb.,
o zřízení nejvyššího úřadu cenového, ve
znění vládního nařízení ze dne 8. května
1940, č. 189 Sb.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle čl. II ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

ČÁST PRVNÍ

Všeobecná působnost nejvyššího úřadu cenového a politických úřadů.

§ 1.

(1) Ke tvoření cen zboží a úkonů všeho druhu, jakož i veškerých úplat a k dohledu na tyto ceny a úplaty se zřizuje nejvyšší úřad cenový (NÚC). Z působnosti tohoto úřadu jsou vyloučeny věci týkající se mezd, platů a cenných papírů; věci týkající se úroků jsou upraveny zvláště.

(2) Nejvyšší úřad cenový jest bezprostředně podřízen předsedovi vlády a v jeho čele je předseda, kterého jmenuje a zprošťuje funkce na návrh předsedy vlády státního presidenta. Předseda tohoto úřadu účastní se s hlasem poradním schůzí vlády, pokud jednají o předmětech, které spadají do oboru působnosti nejvyššího úřadu cenového.

(3) Složení, organizace a způsob činnosti nejvyššího úřadu cenového se podrobněji upraví vládním nařízením.

§ 2.

(1) Nejvyšší úřad cenový může k zajištění národohospodářsky oprávněných cen a úplat činiti všechna potřebná opatření, zejména může stanoviti nejnížší nebo nejvyšší, směrné nebo pevné ceny zboží a úkonů všeho druhu a výši veškerých úplat, jakož i vydávati směrnice pro vedení obchodních a hospodářských knih a podobných záznamů u podniků, které vyrábějí nebo dávají do oběhu zboží nebo poskytují úkony, a v dohodě s ústředními úřady, příslušnými pro zadávky, zásady pro tvoření cen při veřejných dodávkách a pracích. Vydávati všeobecná nařízení ve věcech cenových přísluší předsedovi vlády, který může tuto svoji působnost přenést na předsedu nejvyššího úřadu cenového.

(2) Nejvyšší úřad cenový jest oprávněn v mezích své pravomoci žádati od každého písemná i ústní vysvětlení o zásobách zboží a o všech okolnostech důležitých pro tvoření cen a úplat a pro dohled na ně, jakož i provésti prohlídku obchodních a provozních místností a skladů, a jsou-li pro to zvláštní důvody, i jiných místností a míst, kde jest nebo by mohlo býti zboží chováno, a nahlédnouti do obchodních a hospodářských knih a jejich příloh, dokladů a záznamů a učiniti anebo si vyžádati z nich výpisy. Do soukromých bytů a jejich vedlejších místností možno vstoupiti jen na základě zvláštního rozkazu příslušného úřadu. Při tom budiž šetřeno ustanovení druhé věty § 8 ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb., o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního. Orgány pověřené výkonem opatření podle tohoto odstavce jsou povinny — jak po dobu trvání služebního poměru, tak i po jeho skončení — zachovávatí úplnou mlčenlivost o všech věcech, o kterých se dověděly při své činnosti, zejména o každém obchodním a výrobním tajemství. Výsledku šetření ani okolností při něm zjištěných nesmí býti použito k jiným účelům, než k účelům, jichž se týká toto nařízení.

§ 3.

(1) Veškerá působnost ústředních úřadů ve věcech cenových a správní působnost vlády v těchto věcech náleží výhradně nejvyššímu úřadu cenovému, pokud se v tomto nařízení nestanoví jinak.

(2) Příslušný ústřední úřad uvedomí pokud možno předem nejvyšší úřad cenový o všech svých opatřeních v záležitostech, které se týkají zásobování zbožím a úkony.

(3) Železniční tarify (tarifní slevy), poplatky a sazby, jakož i poštovní a telegrafní (telefonní) sazby stanoví nebo schvalují se souhlasem nejvyššího úřadu cenového dosud příslušné orgány a úřady. Totéž platí o stanovení cen výrobků státních monopolů.

(4) Dosavadní opatření úřadů, ústavů, korporací, podniků a jiných správních orgánů, zejména i orgánů zájmové samosprávy, v oboru tvoření cen a úplat, vydaná přede dnem vyhlášení tohoto nařízení, zůstávají v platnosti; takováto opatření mohou býti nadále činěna, pokud podle tohoto nařízení nepřisluší přímo nejvyššímu úřadu cenovému, jen se souhlasem nejvyššího úřadu cenového.

§ 4.

(1) Nejvyšší úřad cenový může působnost ve věcech, jichž se týká toto nařízení, kdyko-

liv z části přenést na jiné úřady, zejména na zemské a okresní úřady.

(2) Nejvyšší úřad cenový může zmocnit organizace řízeného hospodářství, aby s jeho souhlasem vydávaly některá ustanovení o cenách.

§ 5.

(1) Pokud působnost uvedená v § 1 byla podle § 4 přenesena na zemské a okresní úřady (jejich expositury), vykonávají ony a na jejich vyzvání i obce tuto působnost podle nařízení a předpisů vydaných nejvyšším úřadem cenovým.

(2) Právomoc vyznačená v § 2, odst. 2 náleží též zemským úřadům.

ČÁST DRUHÁ.

Zvláštní ustanovení o cenách.

§ 6.

(1) Kdo po živnostensku nebo na trhu nabízí nebo prodává potraviny, je povinen ve své obchodní místnosti zákazníkům přístupné, na svém prodejním stánku nebo tržovišti vyznačiti na místě zřetelně viditelném a písemně dobře čitelným cenu jednotlivých potravin, hledíc k jejich jakosti i množství.

(2) Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění okresní úřad může také u jiného druhu zboží naříditi, aby ceny byly zřejmě vyznačeny na zboží samém nebo jiným vhodným způsobem. Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění okresní úřad může uložit obcím, aby umístily na tržištích v době konání trhů tabule s ceníky, obsahujícími úředně stanovené nejvyšší ceny nejdůležitějšího na trhu nabízeného zboží.

(3) Na zboží, které je k účelům obchodním veřejně vyloženo ve výkladech, výkladních skříních a oknech, v stáncích a podobně, musí být ceny vždy vhodným způsobem zřejmě vyznačeny.

(4) Nejvyšší úřad cenový, zemský úřad a z jejich zmocnění okresní úřad může naříditi, aby vedle ceny byly zřejmě vyznačeny ještě jiné další okolnosti, důležité pro stanovení ceny zboží.

(5) Prodává-li se zboží na váhu, jsou prodávající povinni dovoliti bezplatné užití svých vah, aby si kupci převážili prodávané jim věci.

(6) Prodáváč je povinen, žádá-li o to kupec, vydati mu potvrzení (lístek o prodeji), na němž jsou vyznačeny druh a množství prodávaného zboží a jeho cena. Projeví-li se potře-

ba, může nejvyšší úřad cenový stanoviti i všeobecnou povinnost k vydávání dokladů o prodeji.

ČÁST TŘETÍ.

Ustanovení o orgánech dozorčí služby cenové.

§ 7.

Všeobecná úprava organizace dozorčí služby cenové a služebního poměru orgánů této služby.

Nejvyšší úřad cenový upravuje v dohodě s ministerstvem vnitra vnitřními předpisy podrobnější organizaci a výkon služby úřadů a orgánů činných v dozorčí službě cenové, stanoví zásady pro jejich působnost, nařídí, jak tyto orgány mají být vyškoleny, vycvičeny a případně vyzbrojeny a opatřeny jinými pomůckami pro výkon služby, a vydá v dohodě s ministerstvem vnitra zvláštní služební řád, jímž budou zejména též stanoveny všeobecné i zvláštní služební povinnosti a služební práva jmenovaných orgánů a určen způsob, jakým se stíhá porušení jejich služebních a stavovských povinností. Až do vydání služebního řádu platí o stíhání porušení služebních a stavovských povinností dosavadní předpisy, platné pro tu kategorii zaměstnanců, ke které zaměstnanec, o nějž jde, přísluší.

§ 8.

Zvláštní ustanovení o právech orgánů dozorčí služby cenové.

(1) Všechny orgány dozorčí služby cenové mají při výkonu služby právo vyžádati si součinnost každého orgánu (úřadu, ústavu) veřejné správy, zejména též četnictva a orgánů policejních strážních sborů a obecní stráž bezpečnosti.

(2) Všechny orgány dozorčí služby cenové mohou v mezích svých služebních povinností a práv požadovati od každého vysvětlení o zásobách zboží, o zaplacených, žádaných nebo nabízených cenách, jakož i o všech okolnostech důležitých pro stanovení cen.

(3) Uvedeným orgánům musí být při výkonu služby dovolen přístup do všech obchodních a provozních místností a skladů, jakož i do místností a na pozemky drah sloužící veřejné dopravě anebo poštovní a telegrafní správy, pokud v těchto místnostech nebo na těchto pozemcích jest chováno zboží, jež jest předmětem pátrání těchto orgánů, a poskytnuta jim možnost nahlédnouti do obchodních záznamů veškerých těchto podniků. V míst-

nostech a na pozemcích určených k provozu drah a pošt jsou orgány dozorčí služby cenové povinny v zájmu zajištění nerušené přepravy, nerušeného provozu a osobní bezpečnosti dbáti přání železničních a poštovních orgánů. Ustanovení § 2, odst. 2 o prohlídce soukromých bytů a jejich vedlejších místností, o povinnosti mlčenlivosti a o použití výsledku šetření platí obdobně.

(4) Při výkonu služby mohou orgány dozorčí služby cenové bráti, a to bez jakékoliv náhrady, avšak pouze v rozsahu pro výkon služby nezbytně nutném, vzorky jednotlivých druhů zboží a prováděti na místě nutná zabezpečovací opatření (zajištění, předběžné zabavení); tím nesmí být rušena železniční a poštovní přeprava. Vzorky, jichž není třeba k dalšímu úřednímu jednání, nebo vzorky zbylé po provedení zkoušek budou vráceny.

(5) Výkonné orgány dozorčí služby cenové požívají, konajíce službu, právní ochrany cizilní stráže.

ČÁST ČTVRTÁ.

Trestní a podobná ustanovení.

Přestupky.

§ 9.

(1) Pro správní přestupek bude — bez újmy soudního stíhání — potrestán, kdo poruší některé z ustanovení tohoto nařízení nebo nařízení podle něho vydaných nebo nevyhoví předpisu, příkazu nebo zákazu vydanému podle tohoto nařízení nebo podle nařízení na jeho podkladě vydaných, anebo kdo se pouští do pleťích, jež jsou způsobily zvýšiti ceny nebo udržeti ceny národohospodářsky neoprávněné.

(2) Přestupku ve smyslu odstavce 1 se dopouští zejména,

1. kdo za zboží nebo úkony požaduje nebo sobě nebo jinému dává poskytnouti nebo slíbiti cenu jinou, než je cena úředně stanovená nebo připuštěná, nebo cenu národohospodářsky neoprávněnou;

2. kdo za zboží horší jakosti požaduje nebo sobě nebo jinému dává poskytnouti nebo slíbiti cenu zboží lepší jakosti;

3. kdo při nákupu zboží přeplácí cenu prodávacem požadovanou;

4. kdo se s jinými smlouvá, aby ceny zboží nebo úkonů byly bez národohospodářsky oprávněných důvodů zvyšovány;

5. kdo za tím účelem, aby ceny zboží byly neoprávněně zvyšovány, zboží skupuje, zá-

soby zboží hromadí, jeho výrobu nebo obchod s ním zastaví nebo podstatně omezí, nebo kdo za týmž účelem poruší smlouvu o jeho dodání;

6. kdo provozuje řetězový obchod se zbožím;

7. kdo prodej nebo odevzdání zboží nebo poskytnutí úkonů učiní závislým na tom, že bude zároveň přijato zboží nebo úkon jiného druhu nebo jakosti, anebo že bude zároveň slíbeno přijetí takového zboží nebo úkonů, jakož i kdo za tím účelem, aby dosáhl prodeje zboží nebo poskytnutí úkonů, zároveň přijímá nebo slibuje přijmouti zboží nebo úkony jiného druhu nebo jakosti;

8. kdo někoho zdržuje od návštěvy trhu se zbožím za tím účelem, aby zmenšil obelání trhu, nebo kdo na trh přinesené zboží prodává nebo kupuje před počátkem úředně stanovených tržních hodin;

9. obchodník, jenž návštěvníku trhu odkoupí cestou na trh zboží, které tento dopravuje na trh;

10. kdo má účast na takových opatřeních orgánů zájmové samosprávy nebo spolku nebo jiného sdružení, která směřují k národohospodářsky neoprávněnému zvýšení cen zboží nebo úkonů.

(3) Z téhož přestupku je jako pachatel odpověden, kdo návodem, rozkazem, radou, utvrzováním, slibem nebo poskytnutím pomoci nebo úmyslně jinak způsobí nebo usnadní spáchání některého z přestupků uvedených v předcházejících odstavcích jinou osobou (pachatelem), i když pachatel nemůže být pro tento přestupek stíhán nebo odsouzen.

(4) Pokus přestupků, uvedených v odstavcích 1 a 2, je trestný.

(5) Okolnost, zda ceny jsou národohospodářsky oprávněné nebo neoprávněné, posuzuje úřad podle volného uvážení.

§ 10.

Jako správní přestupek se trestá též porušení ustanovení

1. §§ 30 a 31 zákona ze dne 12. července 1933, č. 141 Sb., o kartelech a soukromých monopolech (kartelový zákon),

2. vládního nařízení ze dne 20. dubna 1934, č. 75 Sb., o výrobě mléka a výrobků z mléka a obchodu s těmito potravinami, ve znění vládního nařízení ze dne 8. dubna 1938, č. 71 Sb.,

3. § 10 zákona ze dne 12. února 1936, č. 41 Sb., o spotřební dani z kyseliny octové.

§ 11.

Tresty.

(1) Přestupky uvedené v tomto nařízení trestají okresní úřady, po případě podle ustanovení § 12, odst. 3 zemské úřady nebo nejvyšší úřad cenový pokutami do 3,000.000 K nebo vězením do jednoho roku; byl-li přestupek spáchán při provozování živnosti, může býti vyslovena také ztráta živnostenského oprávnění, a to buď dočasně nebo na trvalo. Pro případ nedobytnosti pokuty buď uložen náhradní trest vězení do jednoho roku. Tyto tresty mohou býti uloženy též současně, v tom případě nesmí však trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu činiti více než jeden rok. Věci, jimiž byl trestný čin spáchán, které jím byly získány, nebo které jsou ke spáchání trestného činu zřejmě určeny, jakož i neoprávněně získaný výdělek lze prohlásiti za propadlé ve prospěch státu, a to i když pachatel nemůže býti stíhán nebo odsouzen. Uvedené tresty mohou býti uloženy — s výjimkou trestů na svobodě — také právníkům osobám nebo jiným sdružením osob, pokud orgán právníké osoby (sdružení osob) se dopustil přestupku v rámci své působnosti.

(2) Přestupky ostatních právních předpisů, které rovněž upravují záležitosti vymezené v § 1, jakož i přestupky předpisů, příkazů a zákazů vydaných podle tohoto nařízení, se trestají podle odstavce 1; v těchto případech platí i ustanovení odstavce 1 o prohlášení věci a výdělku za propadlé.

§ 12.

Zásady trestního řízení.

(1) Vyžaduje-li toho veřejný zájem nebo povaha trestného případu, budiž trestní řízení provedeno ihned na místě spáchaného činu. Uveřejnění, pokud se týče vyhlášení výsledku trestního řízení podle § 13 jest v takovém případě zpravidla provésti ihned po skončení trestního řízení.

(2) Při vydání trestního nálezu může úřad zároveň vysloviti, že případné odvolání nemá odkladného účinku; proti takovému výroku není přípustno odvolání.

(3) Nejvyšší úřad cenový a zemský úřad mohou, a to i během trestního řízení, převzít vedení trestního řízení a rozhodnouti v první stolici o trestní věci. Rozhoduje-li takto zemský úřad, lze se z jeho nálezu odvolati k nejvyššímu úřadu cenovému.

(4) Prominutí nebo zmírnění trestu v případech, ve kterých rozhodl zemský úřad v první stolici nebo nejvyšší úřad cenový, přísluší nejvyššímu úřadu cenovému.

(5) Odvolací úřad, rozhoduje o odvolání, jest oprávněn nahraditi jak výrok, tak i odůvodnění nižšího úřadu svým výrokem nebo odůvodněním a podle toho v odpor vzatý náleze v každém směru změnit a doplniti, a to i v neprospěch odvolatele.

(6) Činy trestné podle tohoto nařízení se promlčují v jednom roce. Promlčení počíná dnem, kdy byl čin spáchán.

§ 12a.

Blokové řízení trestní.

Nejvyšší úřad cenový jest oprávněn uložití politickým úřadům, aby v mezích své trestní pravomoci ve věcech cenových zmocnily orgány veřejné moci k ukládání peněžitých pokut na místě podle ustanovení § 19 vládního nařízení ze dne 6. března 1936, č. 51 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy; nejvyšší výměra peněžité pokuty, která smí tímto způsobem býti uložena, činí 500 K. Nejvyšší úřad cenový může v dohodě s ministerstvem vnitra vydávati směrnice pro toto řízení, zejména pokud jde o okruh osob, které mají býti zmocněny, o jejich postup a o trestní sazby.

§ 13.

Uveřejnění odsuzujícího výroku.

(1) Výrok, jímž byl uložen trest na svobodě nebo pokuta přesahující částku 10.000 K, nebo jímž byla vyslovena ztráta živnostenského oprávnění, se uveřejní na útraty odsouzeného jedenkrát podle okolností v jednom nebo i v několika dnech nebo odborných listech, určených v trestním nálezu. Vedle uveřejnění v časopisech nebo místo něho lze v nálezu vysloviti, že se odsuzující výrok veřejně vyhlásí jiným způsobem nebo veřejně vyvěsí nebo jinak vyhlásí na útraty odsouzeného v obci, kde vinník bydlí, a v obci, kde se trestného činu dopustil.

(2) Při uložení mírnějšího trestu může býti stejným způsobem (odstavec 1) vysloveno, že se odsuzující výrok uveřejní na útraty odsouzeného jedenkrát v denním nebo odborném listě.

(3) Jsou-li proto zvláštní důvody, budiž

uznáno též na uveřejnění odůvodnění odsuzujícího výroku.

(4) Trestem na svobodě (odstavec 1) se nerozumí náhradní trest vězení.

§ 14.

Ručení za pokutu.

Za pokutu uloženou zřízencům, zmocněncům, zástupcům nebo jiným orgánům ručí majitel podniku, v němž byl trestný čin spáchán, nerozdílnou rukou s potrestaným, pokud potrestaný nejednal o své újmě nebo přímo proti daným mu příkazům nebo zákazům. Majiteli podniku se rozumí nejen jednotlivé fyzické osoby, nýbrž i společnosti (sdružení osob) a právnické osoby.

§ 15.

Ručení orgánů zájmové samosprávy.

Orgány zájmové samosprávy, jež působily k činnosti trestné podle tohoto nařízení, může dozorečí úřad zbavit jejich funkce, pokud se týče je rozpustiti. Neustaví-li se nové orgány v přiměřené lhůtě, kterou úřad zároveň stanovil, nebo není-li možno, aby se nové orgány ustavily podle platných předpisů, jmenuje dozorečí úřad správního komisaře (správní komisi) a určí podle volné úvahy dobu, kdy budou tyto orgány ustaveny způsobem stanoveným v platných předpisech.

§ 16.

Uzavření provozních a obchodních místností, zbavení vedení a zákaz provozu podniku.

(1) Nejvyšší úřad cenový může, a to i mimo případy trestního řízení, dočasně uzavřít provozní a obchodní místnosti podniku, který dává do oběhu zboží, případně obstarává úkony, jestliže majitel nebo provozovatel jedná ve věcech, upravených tímto nařízením, proti zákonným předpisům nebo nařízením úřadů. Dopustil-li se majitel nebo provozovatel takového podniku opětovně některého činu trestného podle tohoto nařízení, může jej nejvyšší úřad cenový zbavit dočasně nebo trvale vedení podniku nebo zakázat další provoz podniku.

(2) Byl-li majitel nebo provozovatel podniku (odstavec 1) zbaven vedení podniku, ustanoví nejvyšší úřad cenový zároveň způsobíleho náměstka pro další vedení podniku.

ČÁST PÁTÁ.

§ 17.

Poradní sbory.

Nejvyšší úřad cenový má k dispozici poradní sbory vlády, zřízené při předsednictvu ministerské rady. U nejvyššího úřadu cenového a u zemských úřadů mohou být zřízeny poradní sbory pro otázky cenové. Působnost, organizaci a způsob jednání těchto sborů stanoví předseda vlády, který může tuto svoji působnost přenést na předsedu nejvyššího úřadu cenového.

§ 18.

Součinnost soudů, úřadů, obcí a jiných orgánů veřejné správy, jakož i organizací řízeného hospodářství.

Soudy, úřady, obce a jiné orgány veřejné správy, zejména též zájmové samosprávy, a organizace řízeného hospodářství jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení.

§ 18a.

Závaznost opatření pro správní úřady, orgány a soudy.

Všeobecné předpisy, jakož i příkazy a zákazy vydané podle tohoto nařízení jsou pro všechny správní úřady, orgány a soudy závazné.

§ 19.

Vyloučení věcí cenových (včetně věcí trestních) z příslušnosti nejvyššího správního soudu.

Stížnosti proti rozhodnutím, opatřením a nálezům nejvyššího úřadu cenového a politických úřadů v rámci kompetence jim podle tohoto nařízení nebo podle předpisů, příkazů nebo zákazů podle něho vydaných příslušející nebo na ně přenesené vylučují se z příslušnosti nejvyššího správního soudu s účinností od 1. ledna 1940 na dobu mimořádných poměrů způsobených válkou; konec tohoto období stanoví předseda vlády.

ČÁST ŠESTA.

Závěrečná ustanovení.

§ 20.

Nestanoví-li se v tomto nařízení jinak, platí jeho předpisy o zboží přiměřeně i o statcích.

§ 21.

Nařízení předsedy vlády a předsedy nejvyššího úřadu cenového (§ 2, odst. 1) se vyhláší ve Sbírce zákonů a nařízení, vyhlášky nejvyššího úřadu cenového v Úředním listě Protektorátu Čechy a Morava. Ostatní nařízení a opatření úřadů, vydaná podle tohoto nařízení, která mají být veřejně vyhlášena, jest uveřejniti a vyhlásiti, není-li stanoveno jinak, způsobem v místě obvyklým.

§ 22.

Ustanovení tohoto nařízení o přechodu působnosti podle § 3, odst. 1 se týkají především provádění předpisů:

a) § 17, odst. 3 nařízení ze dne 29. srpna 1916, č. 278 ř. z., o dani ze zápalovadel, a vládního nařízení ze dne 22. prosince 1931, č. 3 Sb. z roku 1932, o nejvyšších cenách zápalek, ve znění vládního nařízení ze dne 12. dubna 1935, č. 85 Sb.,

b) § 6 vládního nařízení ze dne 7. května 1920, č. 377 Sb., o výrobě a obchodu potravinovými náhražkami, pokud jde o posouzení přiměřenosti cen,

c) vládního nařízení ze dne 3. září 1920, č. 516 Sb., o zásobování obyvatelstva a opatření důležitých podniků státních předměty potřeby,

d) § 12 zákona ze dne 20. prosince 1923, č. 9 Sb. z roku 1924, kterým se upravuje výroba, prodej a přechovávání radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení, jakož i dovoz jejich z ciziny,

e) § 20 zákona ze dne 27. listopadu 1930, č. 168 Sb., o dani z piva, ve znění zákona ze dne 21. prosince 1937, č. 250 Sb., a vládního nařízení ze dne 16. listopadu 1938, č. 294 Sb.,

f) § 7 zákona ze dne 7. června 1932, č. 86 Sb., jímž se mění některá ustanovení o dani z lihu a upravuje hospodaření s lihem,

g) § 11 zákona ze dne 15. července 1932, č. 123 Sb., o spotřební dani z droždí,

h) zákona č. 141/1933 Sb.,

ch) vládního nařízení č. 207/1933 Sb.,

i) vládního nařízení ze dne 20. dubna 1934, č. 76 Sb., o stanovení pevných cen mléka a smetan, ve znění vládního nařízení ze dne 23. prosince 1938, č. 386 Sb., při čemž přechází na nejvyšší úřad cenový též působnost cenových komisí,

j) § 1, odst. 2 vládního nařízení ze dne 22. března 1935, č. 48 Sb., o některých opatřeních v elektrárenském hospodářství, ve znění vlád-

ního nařízení ze dne 18. prosince 1936, č. 326 Sb.,

k) § 15, odst. 6 zákona ze dne 11. dubna 1935, č. 82 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům,

l) § 10 zák. č. 41/1936 Sb.,

m) části III vládního nařízení ze dne 9. července 1936, č. 251 Sb., o úpravě některých poměrů ve výrobě a odbytu škrobu a dextrinu, při čemž přechází na nejvyšší úřad cenový též působnost cenové komise podle § 15, odst. 3, písm. a) cit. nařízení,

n) vládního nařízení ze dne 21. května 1937, č. 83 Sb., o cenách uhlí pro domácí otop,

o) vládního nařízení ze dne 18. června 1937, č. 121 Sb., jímž se stanoví možnost vydání cenových směrnic v některých živnostech, ve znění vládního nařízení ze dne 17. prosince 1938, č. 360 Sb.,

p) opatření Stálého výboru ze dne 16. listopadu 1938, č. 288 Sb., o mimořádných opatřeních bytové péče,

q) ustanovení živnostenského řádu a předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 23.

(1) Nejvyšší úřad cenový má právo jmenovati svého zástupce do hospodářských sdružení nebo organizačních řízeného hospodářství, zejména do

a) Československé obilní společnosti (§ 35 vládního nařízení ze dne 13. července 1934, č. 137 Sb., o úpravě obchodu s obilím, moukou a mlýnskými výrobky a některými krmivými, ve znění předpisů je měnících a doplňujících),

b) Česko-moravské společnosti pro obchod ranými brambory, společnosti s ručením omezeným (§ 20 vládního nařízení ze dne 21. března 1939, č. 95 Sb., o úpravě pěstování a odbytu raných bramborů),

c) dřevařského syndikátu (§ 4 vládního nařízení ze dne 18. prosince 1936, č. 327 Sb., o mimořádné úpravě těžby dřeva a úpravě lesního a dřevařského hospodářství),

d) syndikátu pro zpeněžování dobytka a výrobků živočišných,

e) kuratorií vyrovnávacích mléčných fondů (§ 2 zákona ze dne 15. května 1934, č. 94 Sb., o vyrovnávacích fondech mléčných),

f) lihové komise (§ 8 zák. č. 86/1932 Sb.),

g) komise zřízené podle § 8 vládního nařízení ze dne 18. června 1937, č. 120 Sb., o zpracování některých tuzemských olejnatých se-

men při výrobě umělých tuků jedlých v roce 1937,

h) komise vlnářské (§ 6 vládního nařízení ze dne 30. června 1937, č. 159 Sb., o úpravě některých výrobních a odbytových poměrů domácí výroby vlny),

ch) Sboru pro záležitosti sklářské výroby (§ 17 vládního nařízení ze dne 20. prosince 1935, č. 2 Sb. z roku 1936, o některých organizačních a jiných opatřeních ve výrobě skla),

i) Sboru pro textilní hospodářství (§ 13 vládního nařízení ze dne 9. července 1936, č. 228 Sb., o některých organizačních a jiných opatřeních v textilní výrobě),

j) Sboru pro záležitosti průmyslu bramborového škrobu (§ 9 vl. nař. č. 251/1936 Sb.),

k) Sboru pro záležitosti průmyslu škrobového cukru (§ 9 vládního nařízení ze dne 9. července 1936, č. 252 Sb., o úpravě některých poměrů ve výrobě a odbytu škrobového cukru do tuzemska).

(2) Zástupci nejvyššího úřadu cenového přísluší hájiti zájmy vyplývající z působnosti tohoto úřadu (§ 1). V případech uvedených v odstavci 1, písm. a) až h) má zástupce nejvyššího úřadu cenového právo zastaviti usnesení a opatření, o nichž má za to, že jsou s hlediska působnosti nejvyššího úřadu cenového škodlivá, a to s účinkem, že taková usnesení nebo opatření musí býti předložena nejvyššímu úřadu cenovému a nesmí býti vykonána dříve, pokud o nich tento úřad nerozhodne.

(3) Případné spory mezi zástupcem nejvyššího úřadu cenového a zástupcem jiného ústředního úřadu při výkonu dozoru podle odstavce 1 rozhodne předseda vlády po slyšení přednostů obou ústředních úřadů.

§ 24.

(1) Tímto nařízením se ruší, případně mění předpisy, pokud mu odporují. Zejména se zrušují ustanovení

a) zákona ze dne 17. října 1919, č. 568 Sb., o trestání válečné lichvy, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,

b) vládního nařízení ze dne 24. ledna 1936, č. 27 Sb., o rozhodčích komisích pro stanovení cen stavebních hmot,

c) vládního nařízení ze dne 6. října 1936, č. 264 Sb., o opatřeních proti bezdůvodnému zdražování, ve znění vládního nařízení ze dne 11. června 1937, č. 104 Sb., a vládního nařízení ze dne 12. prosince 1938, č. 321 Sb.

(2) Vládní nařízení č. 516/1920 Sb. zůstává v platnosti, pokud neodporuje tomuto nařízení. Náhrady, ceny a úplaty podle §§ 4 až 9 cit. nařízení stanoví příslušný úřad v dohodě s nejvyšším úřadem cenovým; o námitkách podle § 5 cit. nařízení rozhoduje příslušné ministerstvo v dohodě s nejvyšším úřadem cenovým.

(3) Ustanovení dosud platných zákonů a nařízení o cenách zboží a úkonů a o úplatách (§ 1, odst. 1) zůstávají dále v platnosti, pokud předseda vlády nebo předseda nejvyššího úřadu cenového neučiní jinou úpravu podle § 2, odst. 1.

§ 25.

Toto nařízení provede předseda vlády v dohodě se zúčastněnými ministry.

191.

Nařízení předsedy vlády ze dne 10. června 1940 o vázání cen.

Podle § 2, odst. 1 vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového, nařizují:

§ 1.

Svazy a jiná sdružení podle veřejného nebo soukromého práva v Protektorátě Čechy a Morava mohou pro obchodní styk v Protektorátě a v ostatním území Říše stanoviti, ujednati nebo doporučiti za zboží, statky nebo úkony ceny, nejmenší rozpětí za zpracování, nejmenší obchodní rozpětí, nejvyšší slevy nebo nejmenší přírážky, nebo taková stanovení, ujednání nebo doporučení měniti v neprospěch odběratele jen se svolením nejvyššího úřadu cenového nebo místa jím pověřeného. Stanovení, ujednání a doporučení, učiněná bez takového svolení po počátku účinnosti tohoto nařízení, jsou neplatná.

§ 2.

Výrobní a velkoobchodní podniky provozované v Protektorátě Čechy a Morava mohou pro obchod v drobném nově stanoviti nebo nově ujednati ceny, cenová rozpětí, nejvyšší slevy nebo přírážky za zboží, statky nebo úkony pro obchodní styk v Protektorátě nebo taková stanovení nebo ujednání měniti v neprospěch maloobchodníkůvých odběratelů jen

se svolením nejvyššího úřadu cenového nebo místa jím pověřeného. Stanovení a ujednání učiněná bez takového svolení po počátku účinnosti tohoto nařízení jsou neplatná. Jako stanovení ve smyslu tohoto paragrafu platí zejména též všechna cenová doporučení, pokazy o tvoření cen a označování cen na zboží nebo jeho obalech.

§ 3.

Ustanovení §§ 1 a 2 platí pro ceny za zboží, statky a úkony, které náležejí do působnosti nejvyššího úřadu cenového podle § 1, odst. 1 vl. nař. č. 121/1939 Sb.

§ 4.

Jednání, kterými se přímo nebo nepřímo obchází ustanovení §§ 1 až 3, nebo která směřují k obcházení těchto ustanovení, jsou zakázána.

§ 5.

Přestupky tohoto nařízení nebo příkazů nebo zákazů podle něho vydaných trestají se podle vládního nařízení č. 121/1939 Sb.

§ 6.

Oprávnění, jež přísluší nejvyššímu úřadu cenovému podle dosavadních předpisů vůči svazům nebo sdružením, zejména též vůči organizacím řízeného hospodářství, zřízeným před počátkem účinnosti tohoto nařízení, zůstávají nedotčena.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ing. Eliáš v. r.

192.

Vyhláška ministra financí (19)

ze dne 9. června 1940,

kterou se uveřejňuje opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze o převodu platů mezi Protektorátem Čechy a Morava a Generální gubernií pro obsazená polská území.

Podle § 21, odst. 3 vládního nařízení ze dne 23. června 1939, č. 155 Sb., kterým se vydává devisový řád, vyhláшуji s účinností ode dne vyhlášení připojené opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze ze dne 4. června 1940.

Dr. Kalfus v. r.

Opatření

Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze

o převodu platů mezi Protektorátem Čechy a Morava a Generální gubernií pro obsazená polská území.

Národní banka pro Čechy a Moravu v Praze stanoví podle § 17 devisového řádu:

Převod platů vůbec.

Čl. 1.

Ku provádění platů mezi Protektorátem Čechy a Morava a Generální gubernií zřizuje se u Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze „sběrný účet“ vedený v korunách a znějící na jméno ústavu Verrechnungsinstitut Krakau a u tohoto ústavu v Krakově zřizuje se stejný účet vedený v zlotých a znějící na jméno Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze. Oba účty jsou bezúročné.

Čl. 2.

Přes „sběrné účty“ (čl. 1) provádějí se tyto platy dlužníků z Protektorátu Čechy a Morava a z Generální gubernie bez ohledu na jejich splatnost nebo dobu vzniku závazku:

a) platy za zboží vyvezené z Generální gubernie do Protektorátu Čechy a Morava a z Protektorátu Čechy a Morava do Generální gubernie; za zboží vyvezené z Protektorátu Čechy a Morava nebo z Generální gubernie podle tohoto článku jest považovati zboží, které bylo ve vyvážejícím území vyrobeno, nebo které se podle předpisů dovozního území považuje za zboží vyrobené ve vyvážejícím území;

b) ostatní platy.

Čl. 3.

(1) Platy na „sběrný účet“ konají se v Protektorátě Čechy a Morava v korunách a v Generální gubernií v zlotých. Přepočít zlotých na koruny při platech z Protektorátu Čechy a Morava do Generální gubernie a přepočít korun na zloté při platech z Generální gubernie do Protektorátu Čechy a Morava bude se díti až na další v poměru 1 zl = 5 K.

(2) Závazky znějící na jinou měnu než na koruny, říšské marky nebo zloté převedou se v Protektorátu Čechy a Morava na koruny podle středního kursu příslušné měny, znaného v Praze v poslední bursovní den před-

cházející placení, a v Generální gubernii na zloté podle posledně známých úředních kursů příslušných měn na berlínské burse. Závazky znějící na říšské marky přepočítávají se na koruny v poměru 1 RM = 10 K a na zloté v poměru 1 RM = 2 zl.

Čl. 4.

Dlužníci obou území se osvobozují ze svého závazku teprve tehdy, až jejich věřitel v druhém území obdrží vyplacenu celou protihodnotu své pohledávky. Do té doby ručí dlužník za případné kursové rozdíly vzniklé mezi dnem vplatu na „sběrný účet“ a mezi dnem výplaty provedené v druhém území.

Čl. 5.

(1) Výplaty ze „sběrného účtu“ budou se prováděti zásadně podle časového pořadí vykonaných platů, v rámci prostředků, které jsou na účtě k dispozici, a to v domácí měně.

(2) Výjimky z časového pořadí výplat mohou býti připuštěny pro platy sociální povahy, pro platy konané v souvislosti s cestovním ruchem, pro obchodní provise, spediční výlohy a pod.

Staré pohledávky a závazky.

Čl. 6.

Vyrovňování platebních závazků vzniklých před 1. říjnem 1939 provádí se rovněž prostřednictvím „sběrných účtů“ způsobem uvedeným v předešlých člancích, pokud dále není nic jiného ustanoveno.

Čl. 7.

Dlužníci z území Protektorátu Čechy a Morava, jejichž závazky vznikly před 1. říjnem 1939, složí u Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze plný počet korun, sní-li závazek na koruny, a sní-li jejich závazek na polské zloté, složí za každých 100 polských zlotých 552'18 K.

Čl. 8.

U platebních závazků vzniklých před 1. říjnem 1939, pokud byly již na ně zdejšími dlužníkem složeny příslušné platy ve prospěch věřitele z území Generální gubernie u tuzemského peněžního ústavu nebo na clearingový účet ústavu Polski Instytut Rozrachunkowy ve Varšavě u Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze, bude rozdíl mezi bývalým poměrem 100 K = 18'11 pzl a nyní stanoveným poměrem 100 K = 20 zl vplacen na zvláštní fond u Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze,

zřízený podle čl. 4 opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze ze dne 12. dubna 1940, uveřejněného vyhláškou ministra financí ze dne 17. dubna 1940, č. 130 Sb.

Čl. 9.

Tuzemští věřitelé, jejichž pohledávky za zboží proti dlužníkům v území Generální gubernie vznikly před 1. říjnem 1939 a kteří by utrpěli při převodu svých pohledávek prokazatelnou ztrátu kursovým přepočtem, obdrží náhradu této kursové ztráty od Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze, pokud postačí prostředky zvláštního fondu uvedeného v čl. 8. Tohoto ustanovení lze použiti zásadně pouze pro převody pohledávek uskutečněné do 30. září 1940. Právního nároku na poskytnutí náhrady podle tohoto ustanovení není.

V Praze dne 4. června 1940.

Národní banka pro Čechy
a Moravu v Praze

Guvernér:

Dr. Dvořák v. r.

Bankovní rada:

Vrchní ředitel:

Smělý v. r.

Dr. Peroutka v. r.

193.

Vyhláška předsedy vlády ze dne 13. června 1940

o zákazu výroby kávových náhražek s cukrem, kávovinových směsí s cukrem, čajových směsí s cukrem a zpracování kávových náhražek a čaje na výtažky.

Podle § 11 vládního nařízení ze dne 18. září 1939, č. 206 Sb., kterým se zmocňuje ministerstvo zemědělství k úpravě hospodaření některými potravinami a krmivými, vyhlašují:

§ 1.

(1) Výroba kávových náhražek s cukrem, kávovinových směsí s cukrem a čajových směsí všech druhů s cukrem jest zakázána.

(2) Výtažky z kávových náhražek nebo čaje nesmějí býti vyráběny.

(3) Výrobky druhů jmenovaných v odstavci 1 a 2, již zhotovené anebo zavedené, smějí býti prodávány ještě do 30. června 1940.

§ 2.

Kávovými náhražkami a jejich směsmi (kávovinové směsi) se rozumí zboží podle § 2, písm. b) a čajem zboží podle § 2, písm. d) vyhlášky předsedy vlády ze dne 30. září 1939, č. 217 Sb., o úpravě hospodaření čekankou, kávovými náhražkami, kávou a čajem, ve znění vyhlášky předsedy vlády ze dne 19. dubna 1939, č. 276 Sb.

§ 3.

Ministerstvo zemědělství může povolit

z důležitých důvodů výjimky z ustanovení této vyhlášky.

§ 4.

Přestupky ustanovení této vyhlášky se trestají podle § 9 zmocňovacího nařízení.

§ 5.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ing. Eliáš v. r.